

KONYA

HALKEVİ AYLIK KÜLTÜR DERGİSİ

YIL XIII

MAYIS — HAZİRAN 1949

SAYI : 127—128

Hattatlar Armağani

Yazan : V. Sabri UYAR

(125—126 Sayıdan devam)

132 Hattat Mustafa Rüştü Efendi.

1258—1844 de Konya'nın Küçük sinan mahallesinde doğmuştur. Babası Babaccu Mustafadır. Ders ve hüsnü hat hocası Ozderimi medresesi müderrisi meşhur ülema ve hattatıyeden Başaralı zade İbrahim Hakkı efendi ve ondan icazet almıştır. Güzel sülüs, nesih ve talik ve rik'a yazardı onbeş adet mushafı şerif yazmıştır. Kızılviran, Ağrıs, Karakaya ve Obruk ve Eskil ve Köyceğiz mescidi şeriflerinde ve küçük sinan camii serifinde ve oğulları hacı Mustafa ve Mehmet Ali nezdinde kuranı kerimleri ile levhalar hep onun eseridir. Ahlakı güzel ilmiyle amil bir zat olup bir ağustos 1336 tarihinde ölmüştür. Musalada metfundur. Kabir taşındaki kitabe si şudur:

١ - هو الباقي

بنی قیل مغفرت یارب یزدان

بحق عرش اعظم نور قرآن

الرحوم خطاط مصطفی رشدی اندینک روحیچون

فاته ١٣٣٨ - ٢٢ ذ

133 Hattat Ağrılı Mustafa efendi.

Konya'nın Kızılviran bucağına bağlı Ağrıs köyündendir. Köy mektebinde

okuduktan sonra Konya'ya gelip Mulla efendi medresesi müderrisi fudaladan Ömer Kâşif efendinin halakayı tedrisine devamla ikmalî nüsah ettikten sonra ondan icazet almıştır. Hattatlığı, Buharalı Hacı Abdulhamit efendiden tahsil etmiştir. Güzel talik yazısı vardı. Ekser evkatına mültaka gibi ilmü fıkhâ dair kitapları ve Konya'nın evliyasıyla ulemasını medhü sena eder kasideyi yazmakla geçirirdi. Yazdığı o güzel kitaplar evinde muhafaza edilmektedir. Feraiz ilminde yedi tulası vardı. Bir çok hocalar ondan feraiz okumuşlardır. O zamanın talebe komsiyonunda azalığı vardı. Bektaşî Mustafa efendi denmekle maruf idi. Güzel ahlakı vardı. 1338 tarihinde vefat etmiştir. Üçler mezarlığında metfundur. Kabir taşındaki kitabesi şudur:

١ - المرحوم والمغفور ٢ - علماء کرامدن ٣ -

آغریصلی مصطفی ٤ - افندی روحیچون فاتحه ١٣٣٨

134 Hattat Kése Mustafa Hulûsi efendi.

Burdurlu Abdulgani zade hafız köse Mustafa efendi Konya'da yetişen değerli hattatlarımızdandır. Burdurlu Ahmet Hilmi efendiyle Özdemiri medresesi müderrisi hattat Başaralı zade İbrahim Hakkı Efendiden hüsnü hat öğrenmiştir, ilmi kıraatı kuranı da yine

Başaralı zade hocadan okuyarak hem hüsnühaten ve hem ilmü kıraatten icazet almıştır. Güzel Sülüs, nesih yazıları yazardı medreseye ait ulumu fünunu Müftü Aladaglı Hacı Ahmet Rüştü efendiden okumuş ve bir kaç defa müsahih ikmal ettikten sonra ondan icazet almıştır. Konya'da tam altmış beş sene tahsili ulumda bulunmuştur. Hafızı kuran idi. Güzel sedasıyla vucuh okurdu. Lisasında biraz rekâket vardı. Mecidiye zade Tahir paşa ile biraderi Ali Râmiz beyin kırk sene imamlığında bulunmuştur. Bütün ümrünü bekâr olarak yazı yazmakla geçirmiştir. 1924 yılında seksen yaşını müteceviz olduğu halde millet hastanesinde ölmüştür. Bütün kitaplarını Yusuf ağa kütüphanesine vakfetmiştir. Hacı Fettah mezarlığında metfundur. Kabir taşındaki kitabesi şudur :

۱ - هو الباقی

۲ - غی زاده ۳ - بوردورلو خواجه ۴ - حافظ مصطفی افندیك ۵ - روحه فاتحه ۱۹۲۴

135 Silleli Hattat Hafız Mehmet Feyzi Efendi.

Sille'de doğmuştur. Babası hoca Süleyman efendidir. İlk tahsilini sıbyan mektebinde bitirdikten ve hafızı kur'an olduktan sonra Konya ve sille medreselerinde okumuş ve hüsnü hattı da meşhur hattatlardan İlginli devrani İbrahim efendiden öğrenmiştir. Sonra İlgin kazası Lala Mustafa paşa camiinde imam ve hatıp olan babası Süleyman efendinin vefatı üzerine yerine 1285 de imam ve hatıp olmuştur. Güzel sada ve edaya malik ve ilmü vucuhe malik idi. Tabiatı şiriyesi vardı. Bilmece halinde çok mahir idi. Sülüs, nesih ve ta'lik yazardı. Bir kaç tane mushafı şerif yazmıştır. El yazısıyla yazdığı eczayı şerife Lala Mustafa camiinde eyevm mevcut olup bizzat görülmüştür. 26 sene imam

ve hatıplık yapmıştı. Yazdığı eczayı şerifenin sonuna şöyle yazmıştır :

حرره المذنب العبد الضعیف المحتاج الى رحمة الرؤف
عن يد حافظ محمد العیضی بامام وخطیب فی جامع لالمصطفی
باشا بقصبة ایلغین ابن حافظ سلیمان مولداً عن نسله
ومتوطناً بقصبة ایلغین کذا ومسخدم فی جامع المذكور
غفر الله ذنوبها ولوالديه وجميع المؤمنین والمؤمنات برحمتك
یا ارحم الراحمین ۱۱ جاسنه ۱۳۱۵

İlgının Kadın hanı yolu üzerinde ki büyük mezarlıkta metfundur. İlginin Bulucuk köyünde Aksekili Mulla hasan evinde bizzat gördüğüm tezhipli ve nakışlı bir yazma Kur'anı kerim vardır. Bu kur'anı kerimin sonunda şöyle yazılıdır :

کتبه الفقیر المعترف بالمجزوالتقصیر حافظ محمد فیضی
بن حافظ سلیمان السلوی الایلیغینی متوالداً و متوطناً من
تلامیذ ابراهیم الدورانی الایلیغینی متوالداً و متوطناً غفر الله
الیها ولوالدیهما واحسن الیهما اللهم ربنا آمنا فاغفر لنا...
وقد فرغ من کتابت فی اوائل ربیع الاول من سنه اثنا
وتسعين و مائتین و الف من هجرة من له العز والشرف
۱۲۹۰

Kabir taşındaki kitabesi şudur :

سلیل حافظ محمد افندی روحه فاتحه

136 Silleli Hattat Hafız Mehmet efendi.

Sillede doğmuştur. Sıbyan mektebinde okumuş ve hafızı Kur'an olmuştur. Sonra Konya'ya gelerek Müftü Abdullaha efendinin halakayı tedrisinde bulunmuş ve ondan icazet almıştır.

Hattatlığı değerli hattatlardan Silleli Osman Haki dededen öğrenmiştir. Sülüs, nesih ve ta'lik yazılarını gayet mahirane yazardı. Çok güzel levhalar yazmıştır. Hacı Hafız demekle maruf idi. İçi dışı düzgün, alim ve fadî ve ehli hal ve kerametten zühtü takva sahibi

bir zat olup 1288 de vefat etmiştir. Sillen'in aşağı mezarlığında metfundur. Kabir taşındaki kitabesi şudur :

١ - المنور له ٢ - الحاج حافظ افندي روحته
فاتحه ١٢٨٨

137 Silleli Hattat Musa efendi

Meşhur ulemadan Hacı Hafızın büyük oğludur. İlk tahsilini sille de bitirdikten sonra İstanbula giderek meşhur Hafız Şakir efendinin dersine devamla ikmalî nüshâ ettikten sonra ondan icazet almıştır. Bilahare Kudüs şerife azimetle şöhretli muhaddislerden Nazif efendiden usulü hadis okumuştur. Silleye avdet ederek pederinin vefatı üzerine yerine müderris olmuştur. Daima tedrisle meşgul idi. Yazı hocası hattat Osman Hamdi efendi. Güzel sülüs, ve nesih yazardı. (Mugrip-al-kuran) adında bir eser telifine başlamış isede ikmaline muvaffak olamamıştır. Bütün hayatını köşeye inzivada geçirmiştir. İlimiyle amil, zühtü takva sahibi olup 1354 hicri yılında vefat etmiştir. Sillen'in aşağı mezarlığında metfundur. Kabir taşındaki kitabesi şudur:

١ - مرحوم
٢ - علمای کرامدن ٣ - الحاج حافظ افندي
٣ - زاده فضيلتو موسى افندي روحته فاتحه ١٣٣٤

138 Hattat Alaiyye'li zade Mehmet Zeki efendi.

1233—1817 miladi yılında doğmuştur. Sıbyan mektebinde okumuş sonra medreselerde iyi ders görmüştür. Hattatlığı o zamanın değerli hattatlarından Hututu mütenevviayı (çeşitli yazılar) öğrenmiştir. Güzel sülüs, ve nesih ve talik yazardı. Bir çok mushafı şerif ve risaleler ve levhalar yazmış ve bir çok kimselere yazı hocalığı yapmıştır. Ve yazıdan dahi icazet vermiştir. Konya-

mıza pek çok hizmet etmiş değerli ve sanatkar hattatlarımızdandır. 1296 yılın da vefat etmiştir.

139 Hattat Mehmet Şükrü efendi.

Sillelidir. Babası hattat Mehmet Şükrü efendidir. Medresede okumuştur. Hüsnü hattı de babasından öğrenmiştir. Müteaddit kuranikerim yazmıştır. 1226 tarihinde ölmüştür. Sillede metfundur.

140 Hattat Cerrah Mehmet Hamdi efendi

Anasıl içillidir. Konya medreselerinde okumuş, sonra İstanbula giderek tıbbiyeden mezun olmuştur. Değerli operatorlarımızdandır. Hattatlığı meşhur hattatlardan Alaiyyeli Abdulgani Vehbi efendiden öğrenmiştir. Sülüs, nesih ve talik yazardı bir çok kitap ve risalelerle mushafı şerif yazmıştır. Hattı desiyile 1266 tarihinde tezhipli ve nakışlı bir Kur'anikerim yazmıştır. Bu kur'anı kerim Şekerfuruş mahallesinde koygun zâdelerden Ali efendide mevcuttur. Tezhip ve nakış işlerinde mahareti kamilesi vardı. Konya'da çok talebe yetiştirdiği gibi yazıdan icazet vermeye muvaffak olmuştur.

Hattı destiyle yazdığı Kuranikerimin sonunda şöyle yazılıdır :

قد وقع الفراغ من تحقيق كلام القديم وعنايته واحسانه
وكرمه من يد الفقير الحاج محمد الحمدي الجراح المستخدم
بخدمة الدولة العلية من تلاميذ الحاج عبدالقوي الهمي العلائي
بمناقضتها وعن والدهما ومن قرأوا نظرا هذا المين ١١٦٦

141 Hattat Derbentli parmak-sız Mehmet efendi.

Çiğil bucağına bağlı derbent köyünde doğmuştur.

Köy mektebinde okuduktan ve ha-

fızı kur'an olduktan sonra Konya'ya gelerek Özdemiri medresesine girmiştir. Ulemadan Silleli Ali Vehbi efendinin dersine devamla ikmalî nüsah ettikten sonra ondan icazet almıştır. Hattatlığı ve ilmi kıraatt kuranıda Başaralı zade İbrahim hakkı efendiden okumuş ve öğrenmiştir. Güzel Sülüs, nesih ve talik ve divan yazılarını yazardı. Sekiz on dane mushafı şerifle en'am ve evrad ve risaleler yazmıştır. Hattatlığı, nakkaşlığı, tezhipciliği, mücellitliği, marangozluğu, debbağlığı, mukallitliği vardı. Aarabab kurmakta kagrı yapmakta çok mahir idi. Bütün kuşların taklidini yapar adeta keklik gibi öterdi. Eski talebelik aleminde hocaların icazetlerinde giceleri milli kıyafetlere girerek çeşit çeşit milli oyunlar yaparak seyrü temaşa edenleri pek çok güldürürdü. Kendisi lâtifeci ve nekrego idi. Parmaksız Mehmet efendi demekle mağruf idi. İlmü fazlı ile beraber rüştü takva sahibi idi. Az bir rahatsızlığını müteakip Derbent köyünden Kızılviran bucağına haremının yanına gelip hastalığını işiten komşudan ziyaret ve iyadetine gelenlere benim az bir işim var hakkınızı halal ediniz kusura bakmayınız size müsaade gidinizdir. Onlar gittikten sonra haremî yanına gelüp efendi nasıl oldun iyimisin hanım hakkını helal et sende dışarıya git bir işim var cevabını verir. İcabeden yerlerini ustura ile temizledikten sonra elbisesini tamamıyla çıkarıp soyunur çınl çıplak üryen olarak rahat döşegine yatar kelimeyi şehadet getirerek teslimi ruh eder. 1933 Kızıl Viran bucağında metfundur.

142 Mehmet Şükrü efendi.

Sillede doğmuştur. Babası hattat Halil efendidir. Medreselerde epeyce ders görmüştür. Sonra İstanbula giderek oranın en meşhur hattatlarından hüsnü hat öğrenmiştir. Sülüs, nesih ve

talik yazardı. Nesih yazı ile bir çok kuranıkerim yazmıştır. Emsali nadir hattatlardandır. Pek çok talebe yetiştirmiş ve icazet vermiştir. Halk arasında çok şöhret kazanmıştır. El yazısıyla yazdığı mushafı şeriften bir tanesi torunu Mustafa efendide vardır. Kendisi hafızı kur'an idi 1225 tarihinde ölmüştür. Sillenin aşağı mezarlığında metfundur.

143 Silleli hattat Ali İmam oğlu Mustafa efendi.

Sillenin Orta mahallesinde doğmuştur. İmam Ali efendinin oğludur. Mahalle sıbyan mektebinde okuduktan sonra medreselerde ders görmüştür. Yazı hocası Afyonkarahisarlı İbrahim Nesip efendidir. Sülüs, nesih ve talik yazılarını akran ve emsaline faik derecede yazardı. Bir çok mushafı şerif risaleler ve levhalar yazmıştır. Hattı destiyle yazdığı levhalar aileleri nezdinde mevcuttur. Sillenin hattatları içinde birinciliği kazanmıştır. Hatta etraf eknâften kuranı kerim yazdırmağa çok kimseler gelirmiş. Hututu mütenevvia (çeşitli yazılarda) de kabiliyeti ve tezhip ve nakış ve teclit işlerinde mahareti çok yüksek idi. Bu yüzden (Şeyh-al-hattatiyn) unvanını almıştır. Bedii sanatkar hattatlarımızdandır. Kıymettar bir zat olup arabi 1325 Rumi 1324 tarihinde vefat etmiştir. Sillenin aşağı mezarlığında metfundur.

144 Hattat Hafız Mehmet Hafız efendi.

Ermeneklidir. Babası Kemalettin efendidir. Mücellit Hasan efendinin babasıdır. İlk tahsilini ermenekte bitirdikten ve hafızı kur'an olduktan sonra Konya'ya gelerek Sarı hafız hocanın Avniye medresesine dahil olmuş, müfti kadınhanlı hacı Hüseyin efendinin der-

sine hazır olmuş tekmlinüsahtan ettikten sonra ondan icazet almıştır. Hüsnühat hocası alaiyyeli Abdulgani Vehbi efendidir. Sülüs, nesih ve talik yazardı. Begavi zade demekle meşhur idi. Tefsire tasavvufa, tarikate, akaide, evrade ve etiyyei me'sureye ait 22 risale yazmıştır. Bu risaleler bizzat görülmüştür. Nesih ve talik yazı ile yazmıştır. Bu eserler Konya'nın ibnişahi mahallesinde oturan İçilli Hacı Ali efendi hacada mevcuttur. El yazısıyla bir danede kuranikerim oğlu mücellit Hasan efendinin evindedir. Kendisi hafızı kuran idi. 1304 yılı içinde vafat etmiştir yediler mezarlığında metfundur.

145 Hattat Mehmet Emin efendi

Aslı Zıvarıklıdır. Konya'nın Hoca-habib mahallesinde sakin idi. Babası ulemadan Mustafa can efendidir. Hattat Ahmet can efendinin büyük biraderidir. Konya medreselerinde okumuş, hüsnühattı Alaiyyeli Abdulgani Vehbi efendiden öğrenmiştir. Sülüs ve nesih yazardı kasideyi tantaraniye adında bir risale yazmıştır. Bu kasidenin sonuna şöyle yazmıştır :

« كتبه حافظ محمد أمين القنوي عن عن البارى من
عائلة خواجه حبيب »

Sonraları ihtiyaç dolayısıyla «Hatıp» bucağına bağlı «Karadiğinderesi» köyüne imam ve hatıp olarak gitmiştir. Orada vefat etmiştir. Köy mezarlığında gömülüdür.

146 Hattat Mustafa efendi.

Konyalıdır. Babası okur yazar Mehmet efendidir. O zamanın meşhur hattatlarından çeşitli yazılar öğrenmiştir. Türkçe tefsirlerden (Eddürerül Cevahir) adlı tefsirini 1012 de yazmıştır. Yazdı-

ğı tefsir surei en'amen sureyi kefin sonuna kadardır. Eddürerül Cevahir adlı bu tefsir Ilgın ilçesinde merhum nufus memuru Rahmi efendi evinde mevcuttur. Bizzat görülmüştür. Değerli hattatlarımızdandır. Yalnız hattatın hangi tarihte vefat ettiği ye nerede metfun olduğu malum değildir. Yazdığı tefsirin sonuna şöyle yazmıştır.

تم الدرر الجواهر بعون الملك القادر وقد وقع الفراغ من
تحريره وتسطيره على يد العبد الفقير المحتاج الى رحمة الله تعالى
مصطفى بن محمد بن احمد عن عن عن العاني التمكن بشهر
قوتيه وسهاله تعالى عن الفتنة والبليه بحرمه سيد انبياء
والرسلين وعلى اله والاولاده وازواجه واصحابه رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين ونصاحب الكتاب وبقائه ولن دها
لكتابه وعلى جميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات
الاحياء منهم والاموات برحمتك يا ارحم الراحمين تم في اوائل
شهر جمادى الاولى في سنه اثنى عشره والف ١٠١٢

147 Hattat Mehmet Rüşti.

Anasıl Manisanın Kula ilçesinin silindi bucağında doğmuştur. Babası köse oğullarından Ali efendidir. Konya'da vazifeyi askeriyyesi dolayısıyla mülazımı evvelliğinde bulunmuştur. Yazı hocası o zamanın meşhur hattatlarından İbrahim Fuadi efendidir. Güzel çeşitli yazılar yazardı. Tezhip ve nakış işlerinde mahir idi. Hattı destiy yazgı tezhipli ve nakışlı bir mushafı şerif Konya Sultan seliminde elan mevcuttur. Kendi eliyle mezkur camie vakfetmiştir. Vazifeşinas ve dürüst ahlaklı bir subay idi. Yazdığı tezhipli kuranı kerimin sonuna şöyle yazmıştır:

كتبه الفقير الحقير المنقش قولاً زاده الحمد لله الذي
خلق اللوح والقلم والصالوة والسلام على سيدنا محمد سيد
اولوب والعجم وعلى اله واصحابه النجباء والبررة الكرام
حرره المذنب الضعيف المحتاج الى رحمة البارى السيد محمد
الرشدى الملازم اول بقويه بن خليل لافندى العريف

بکوسه اوغل فی ناحیه سنه ی فی قضاء قوله وهو من تلامیذ ابراهیم القوادی وهو من تلامیذ السید محمد الخلوسی افندی غفر الله ذلویهم ولجميع المؤمنین والمؤمنات والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم والاموات برحمتک یا ارحم الراحمین سنه إحدى وتسعين ومائین والف من هجرة من له العز والشرف اوقویاتی اوقوداتی ذکله یاتی رحمتکله یارلعه غیل یاغنی.

وقیه صورتی

صاحب الحیرات والحنات • مغنیسا سنجاغنه تابع قوله قضاسته سیلندی ناحیه سنه کوسه اوغلی قونیده بولنان خاصه ردیف اوجنجی الایک برنجی بلوک ملازم اولی محمد رشدی بن خلیل افندی قونیده سلطان سلیم جامع شریفنه رقیاء الله وقف ابلیذیکمه دائر اثر تعمیر اولندی ۱۲۹۱

148 Hattat Nuzumlalı zade
Hacı Mustafa efendi.

1285 hicri yılında Konya'nın saatçi mahallesinde doğmuştur. Babası Mecidiye müderrisi Nuzumlalı Hacı Hüseyin efendidir. Babasının dersinden mezundur. Pederinin vefatıyla yerine Mecidiye medresesi müderrisi olmuştur. Çok zaman tedris ile meşkul idi, Aziziye camii şerifinde muhaddisliği vardı. Yazı hocası babası Hacı Hüseyin efendidir. Güzel sülüs, nesih ve ta'lık yazardı. İmam'ı Süyotinin

(هذه رسالة للكشف عن مجاوزة هذا الامه الالف

للجلال السيوطي)

Adında on sekiz risale yazmıştır. Daha buna benzer pek çok eserler yazmıştır, ve Bizzat görülmüştür. Hattı destiyle yazdığı tezhipli ve nakışlı nadide bir mushafı şerif Mardin'de sıhhiye memuru damadı İsmail Hakkı efendide mevcuttur. Zamanımızın değerli hattatlarındandır. Medreselerin seddinde mutadları veçhile evinde uzlet ve istirahat ve ibadetle meşkul idi, Zühfü takva sahibi bir zat olup 1931 yılında vefat et-

miştir. Hacı Fettah mezarlığında mefundur. Yazdığı risalelerin sonuna şöyle yazmıştır:

كتبه الفقير الحقير مصطفي القنوي ابن الحاج حسين افندی
اننوزملوی غفر الله لوالديه واحسن اليهما واليه مع جميع
المؤمنين ۳۸ ربيع الآخر ۱۳۴۲ و ثشرين ثانی ۱۳۳۹
کابون اول ۱۳۳۹ جمعه

Kabir taşındaki kitabesi şudur:

۱ هو الباقی

۲ - علمادین زوملهلی ۳ - زاده حاجی مصطفي

۴ - افندی روحیجون ۵ - فاتحه سنه ۱۹۳۱

149 Hattat Mahmut Kâşif efendi

Konya'nın Ovaloğlu mahallesinde doğmuştur. Babası ulemadan müsevit; zade Osman efendidir. Cevizatır medresesiyle birde mescit yaptırmıştır. Zamanımızın yüksek ve ünlü hattatlarındandır. Sülüs, nesih ve ta'lık yazardı. 1196 tarihinde tezhipli, nakışlı hizbu al-azam ile delail-al-hayrat adında bir evradı şerif yazmıştır. Çok değerli bir eserdir. Tezhip ve nakış işlerinde mahareti kâmile vardı. Yazdığı eserin sonuna şöyle yazmıştır:

كتبه اضعف عباء الرحمن محمود كاشف ابن عثمان
ابن مسود راده زاد الله تعالى اجره وزاده سنه ست و
تسعين ومائة والف من هجرة من له العز والشرف

Bir eser Yusufaga Kütüphanesinde mevcuttur.

150-Hattat Mehmet Ali Özkurt.

1316—1888 de Konya'nın altın çeşme mahallesinde doğmuştur. Babası Nuh oğullarından bakkal Kâmil efendidir. İlk mektepten mezundur. Şöfor mektebi kursuna devam ettikten sonra ehliyet almıştır. Bir müddet şöforlük yapmıştır. Kendisinin istidat ve kabiliyetinden dolayı hattatlığa heveslenmiştir. Meşhur Konyamızın değerli hat-

tatlarından Mehmet Şükrü efendiden sülüs, nesih ve ta'lik yazılarını öğrenmiştir. Bir çok levhalar ve markalar yazmaktadır. Bu genç hattat bu bedii sanata önemle çalışmaktadır. Elyevim Hükümet civarında arzuhalcılar içinde bir dükkânda her çeşit yazı ile levhalar yazmakta ve bu suretle idarei taayyushunu temin etmektedir.

151-Hattat Mehmet Rüştü efendi.

Konya'da doğmuştur. Demirci tüccarından Hacı Osman Ağanın oğludur. İlk tahsilini bitirdikten sonra Ziyaiyye medresesinde oturan Burdurlu köse Mustafa efendinin yanına çömez olarak girmiştir. Hem ders okur, hem de hattatlığı öğrenmiştir. Sülüs, ve nesih yazılarını maharetle yazardı. Hattı destiyle yazdığı levhalar oğlu Ahmet Hamdi efendi evinde mevcuttur. Babasının vefatından sonra kendi mağazalarında demir ticaretiyle meşkul olmuştur. 1930 tarihinde ölmüştür. Musalia mezarlığında kız kulesi yanında mefundur. Ka- bir taşındaki kitabesi şudur:

۲ - هوالباقي

۲ - خيرخواه ايدى ۳ - هم جودز كرمه نامدار
 ايدى ۳ - محب علم وعرفان ايدى ۵ - قاضل وهوواره
 ايدى ۶ - سوديرمىدى كندى عالمه ۷ - لا يبد
 مزاياسيا به بن اشتباه ۸ - رحمت ايتسون مولا هم شفيع
 ۹ - اولسون فخر رسال پناه ۱۰ - اشرفدن ودميرجى
 تجارندن ۱۱ - حاجى عثمان زاده ۱۲ - حاجى محمد
 رشدى افنديك ۱۳ - قبريدر روح چون فاتحه ۱۴ -
 ۲۷ رجب ۱۳۴۹ ۱ كانون اول ۱۹۳۰

152-Hattat hafız Mehmet Sakaoglu

1338-1896 da Konya'nın Fahrnunisa mahallesinde doğmuştur. Babası Saka öğullarından koltukcu Hacı Hasan ağadır.

İlk tahsilini bitirdikten ve hafızı kur'an olduktan sonra Mülga dar-al-hi

lâfe medresesine devam etmiştir. Bilahare terki tahsil ederek ticaret hayatına atılmıştır. Hattatlığı ilk mektepler hüsnühüt muallimi Murat efendi ile Başarılızade Fevzi efendiden öğrenmiştir. Güzel sülüs, nesih ve ta'lik ve rık'a yazar. Ulu ırmak Fahrünnisah mahallesi mescidi şerifinde güzel sülüs yazıları ve levhaları vardır. Fahrinnisah mahallesinde imamet, Mengene başı yöresinde Zaferiyye Camii şerifinde de hitabet vazifesi vardır. Elyevim Sipahi pazarında Koltukculukla ticaret ve yazı hanesinde levhacılıkla işigal etmektedir.

153-Hattat Mahmut efendi

Konya'lıdır. Babası hocadan Ahmet efendidir. Medreselerde okuduktan sonra icazet almıştır. Konya'nın değerli hattatlarından çeşitli yazılar öğrenmiştir. Sülüs, nesih ve ta'lik yazardı 736 tarihinde nesih yazı ile 315 sahifeden ibaret "Tavzih-alhavi," adlı bir kitap yazmıştır. Bu kitap Yusuf ağa kitaplığının 5027 numarasında kayıtlıdır.

Yazdığı eserin sonuna şöyle yazmıştır :

تم توضیح الحاوی بعون الله تعالی وحسن توفیقہ مل
 يد العبد الفقير الى الله الكبير محمود بن احمد بن محمد القنوي
 الصدري عن الله عنه وغفر له وكان تمامه في رواية الصدريه
 في اواخر شعبان عمت بر كته سنه ست وثلثين وسبع مائه
 الحمد لله رب العالمين

154-Hattat Mahmut Rüştü efendi.

Konya'lıdır. Tahsilini Konya medreselerinde ikmal etmiştir. Fazlı irfan ile temeyyüz etmiş bir zat idi. Kendisi hattat idi. Sülüs, nesih ve ta'lik yazardı. Çok kimselere yazıdan icazet vermiştir. Epeyce mus'hafı şerif yazmıştır. Hattı destiyle 1272 yılında yazdığı nakışlı ve tezhipli ve değerli bir kur'anı kerim Aziziye imamı Mehmet efendide mevcuttur. Bizzat görülmüştür. Yalnız öldü-

güne ve nerede metfun olduğuna dair bir malûmat elde edilememiştir.

155 - Hattat Derviş Mustafa.

Konya'lıdır. Mevlevidir. Konya medreselerinde tahsil görmüştür. Güzel hattattır. Sülûs, nesih ve ta'lik yazardı. Hattı destiyle 1100 senesinde lisanı Fârisi üze talik yazı ile 255 sahifelik "Gülşeni Tevhit,, adında tasavvufa ait bir kitap yazmıştır. Derviş Mustafa diye mağruf idi. Yazdığı kitabın sonuna şöyle yazmıştır :

« نفع الفقير درویش مصطفي القنوي »

Bu Kitap Yusuf ağa kitaphîğının 5901 numarasında kayıtlıdır.

156-Hattat Mustafa Arif efendi.

Mustafa Arif, 1253 yılında Nebe'suresi,, Amme,, cüzü yazmıştır. Altı sahifeden mürekkeptir. Her sahife dokuz satırdır. Birinci sahifesi ve sahife kenarları ve durak yerleri tamamen tezhipli ve nakışlıdır. Yazı hocası değerli hattatlardan İsmail Zühtü efendidir. Nesih yazıdaki üslup ve kavâit o kadar güzelki adeta Nazırinin dikkatini çeker derecede şaheserdir. Mulla zade Mustafa Arif efendi diye meşhurdur. Bu da Durakfakı mahallesi sakinlerinden şîmendüfer emekli memurlarından çiçekci Zahit efendide mevcuttur. Eserin sonuna şöyle yazmıştır.

الصمصام ملازاده مصطفى عارف افندي ذوالقدر
بين الانام كشف جميع مشكلاته الله الاحد ويسر مراداته
الصمد وانا استاذة اضعف الكتاب الراجي هداية ربه
الهادي سبيل الصواب السيد-ماعيل الزهدى من تلاميذ
ابراهيم افندي العثقي من تلاميذ احمد افندي الكوستندبلي
سنة ١٢٥٣

157 - Hattat Mehmet efendi.

Konyalıdır. Babası Abdullah efendi.

didir. Zamanının değerli hattatlarından dır. Her çeşit yazı yazardı. Eski nesih yazı ile Mesnevii şerif yazmıştır. İş bu nusha Hazreti Mevlâna'nın el yazısıyla yazılmış tezhipli selçuk tarzıdır. Altı cilt bir arada yazılmıştır. 425 sahifeden ibarettir. Her sahifesi dört sütun ve her sütun 33 satırdır. Her cildin başı tezhiplidir. Recebi şerif ayının ikinci günü 677 tarihinde yazmıştır.

158 - Hattat Mustafa Şükrü efendi.

Konya'nın Dedemoğlu mahallesinde doğmuştur. Babası İçilli Mehmet Hamdi efendidir. Babasından hem ders okumuş, hem de hattatlığı öğrenmiştir. Güzel sülûs, nesih ve ta'lik yazardı. Hattı destiyle çok güzel yazdığı otuz cüz "Eczayi Şerife,, Dedemoğlu mahallesindeki Salih paşa mescidi şerifine konulmuştur. Bizzat görülmüştür. Yazdığı Kur'anın sonuna şöyle yazmıştır:

كتبه الحفیر الفقیر السيد مصطفي الشكري بن محمد الحمدي
الایحیابی وهو استادی غفر الله له الهادی ، تاریخ سنه
١٣٠١ ختمتم فی رجب شریف وبلاقونیه عن محله ددهم
اوغلی دیگر قوش قوندی علی وضع مسجد شریف
بجوار چشمه صالح پشاه واقفون اسم صاحب الخیرات
یحیرون فی اوائل جزء القرآن

1302 de vefat etmiştir. Sarıyakup mezarlığında metfundur.

159-Hattat Kadı zade Mehmet efendi.

1259—1843 yılında Konya'nın Hocahabib mahallesinde doğmuştur. Kadı Ahmet efendinin oğludur. İlk tahsilini sıbyan mektebinde ikmal ettikten ve hafızı kur'an olduktan sonra Özdemiri medresesine girmiş ve tertip dersleri denilen sarf ve nahiv mantık, ilmi maanî ve adap gibi dersleri ulemadan Başaralı zade İbrahim Hakkı efendiden

okumuş. Ve müfti Kadınhanlı Hacı Hüseyin efendiden de ilmi akaiden Celâl okuduktan sonra Hacı Hüseyin efendiden icazet almıştır. Pederinin vukuu vefatı üzerine terki tahsil ederek dükânlarında ticaretle ve umuru hususatiyle iştiğale başlamıştır. Hüsnü hattı de Başaralı zade İbrahim Hakkı efendiden öğrenmiştir. Sülüs, nesih yazardı. Üç adet mushafı şerif yazmıştır. Ve bir tanesi de Iğır kazasında vaki Lala Mustafa Paşa camii şerifinde okunmak üzere vakfetmiştir. Hattı destiyle yazdığı bir çok levhalar vardır. Temiz ahlaklı ve pak vicdane malik bir zat olup 1339 tarihinde ölmüştür. Üçler mezarlığında metfundür. Kabir taşındaki kitabesi şudur:

۱ - هو الباقی

- ۲ - المرحوم والمغفور ۳ - قونية اشرف ونجا
 زندن ۴ - قاضی زاده محمدافندی ۵ - بن احمد روحه
 ۶ - رضاء لله فانه في ۲ محرم الحرام ۱۳۳۹

160- Hattat Mehmet Reşit Efendi.

Konya'da tahsilini ulum etmiştir. Medrese de geceli, gündüzlü çalışarak az vakit içinde ilmü irfan sahibi oldu. Herkesce yüksek bilginlerden tanıldı. Çok itibar kazandı. Neşri uluma başladı hattatlığı meşhur hattatlardan Tahir Hamit efendiden öğrendi çeşitli yazılar yazardı. Sülüs, nesih ve ta'lik yazardı. Vesair yazılarda iyi bir üstad oldu. Mehmet Emin-al Vehbi gibi birçok hattatlar yetiştirdi. Yazıdan icazet verdi. Gittikçe şanı şöhreti arttı. Nadide

mus'hafı şerif ve risaleler ve levhalar yazardı. İdaresi bu yüzden idi. Tezhip ve nakış işlerinde çok mahir idi. Ahlakı güzel halim ve selim bir zat idi. Yalnız ölüm tarihiyle nerede metfun olduğuna dair malumatımız yoktur.

161 - Hattat Mehmet Emin efendi.

Konya'da doğmuştur. Konyalı Abdullah efendinin oğludur. Kendisi Mevlevî tarikindedir. Yazı hocası meşhur hattatlardan Mehmet Reşit efendidir. Güzel sülüs, nesih ve ta'lik yazılarını mahirane yazardı. Yazıdan bir çok kimselere icazet vermiştir. Değerli sanatkâr hattatlarımızdandır. Epeyce yekun tutan mus'hafı şerif ve kitap, levhalar yazmıştır. Hattı destiyle 1284 tarihinde yazısı gayet güzel bir mus'hafı şerif yazarak Şerefeddin camii şerifine vakfetmiştir. Birinci ve ikinci ve son sahifeleri ve sahife kenarları ve sure başları ve durak yerleri hep tezhiplidir. Yazdığı kur'anikerimin sonuna şöyle yazmıştır;

« كتبه المبدالاجى للدولة العلية العثمانية صانها الله
 عن الآفات والبلية وهو محمد امين الوهبى زاد الله معرفة
 وانا استاذ المذنب السيد محمد رشيد من تلاميذ السيد
 طاهر الحامد غفر الله ذنوبهم امين سنة اربع وثمانين

Bununla beraber Ehi evran seçeresini tedkik ederken şöyle bir yazıya rasladım.

« وأمين والف من هجرة من له العز والشرف
 « كتبه الحقير السيد الحاج محمد امين الوهبى المولى
 القنوى بن عبدالله افندى القنوى عتي عنهما البارى تاريخ
 كتابت ۲۰ في راسنه ۱۲۷۲
 (Devam edecek)